Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 17 maart 2026

Portefeuille
Ruimtelijke Ordening
Lucht- en Zeehaven (incl. Schiphol)

Agendapunt
B14

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het Regioplan Netten Op Zee 2e Tranche en het mandateren van de Wethouder RO om de overeenkomst voor het Regioplan te ondertekenen

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. In te stemmen met het Regioplan Netten Op Zee 2e Tranche, zoals opgenomen in de bijlagen, met als belangrijkste punt:
a. In het Regioplan is vastgelegd aan welke projecten in het Noordzeekanaalgebied het geld uitgegeven gaat worden.
2. De burgemeester te verzoeken wethouder ruimtelijke ordening te machtigen om namens de gemeente de administratieve overeenkomst net op zee Noordzeekanaalgebieden te ondertekenen te ondertekenen;.

Kernboodschap

Op 5 februari 2026 heeft de Bestuurscommissie Ruimte van het Noordzeekanaalgebied (deelname Wethouder RO namens Amsterdam) het Regioplan Gebiedsinvesteringen Netten Op Zee vastgesteld. Het Regioplan vloeit voort uit het programma Gebiedsinvesteringen Netten op Zee van het ministerie van Klimaat en Groene Groei als onderdeel van de geplande aanlandingen wind op zee. Er zijn in Nederland vijf aanlandlocaties van wind op zee, waar het Noordzeekanaalgebied (NZKG) er één van is. Door het kabinet is 100 miljoen beschikbaar gesteld om een verantwoorde inpassing mogelijk te maken. Het doel van deze gebiedsinvesteringen is om de leefkwaliteit in de omgeving van de aanlandlocaties te verbeteren, los van verplichte compensaties.

Bestuurlijke achtergrond

Het kabinet heeft in de Klimaatwet vastgelegd dat ons land in 2030 55% minder CO uitstoot dan in 1990 en in 2050 klimaatneutraal is. Om deze klimaatdoelstellingen te realiseren zet het kabinet onder andere in op meer energie uit zon en wind, waaronder meer windenergie op zee. Om de energie van (nog te bouwen) windparken op zee aan land te brengen vinden rond 2030 nieuwe aanlandingen plaats in de regios Eemshaven, Borsele, Noordzeekanaalgebied, Maasvlakte en Moerdijk/Geertruidenberg.

Om een verantwoorde inpassing van de windparken en de bijbehorende infrastructuur van het net op zee mogelijk te maken heeft het Kabinet besloten tot een maatregelenpakket, waar 1,686 miljard voor is gereserveerd in het Klimaatfonds. Van dit bedrag zal 500 miljoen worden ingezet voor gebiedsinvesteringen die de leefkwaliteit in de omgeving van aanlandlocaties versterken. Vanaf 2024 wordt een eerste tranche van 220 miljoen aan de regios ter beschikking gesteld, via een vastgestelde verdeelsleutel. De verdeelsleutel en bijbehorende beleidskaders zijn opgenomen in de brief Regioplan Gebiedsinvesteringen Netten op Zee die 20 juli 2023 namens de minister voor Klimaat en Energie aan de regios is verstuurd. Deze eerste tranche wordt bekostigd uit de Europese Herstel- en Veerkrachtfaciliteit. Voor het Noordzeekanaalgebied is in de eerste tranche 50 miljoen beschikbaar voor gebiedsinvesteringen, en 49 miljoen tweede tranche.

Bestuurlijke prioriteit

De Omgevingsvisie Amsterdam 2050 is het belangrijkste basisdocument voor de input die de gemeente heeft ingebracht in het Ontwikkelperspectief NZKG, een koersdocument voor ruimtelijk beleid. Het Ontwikkelperspectief NZKG is de basis voor de Uitvoeringsagenda NOVEX-NZKG en het daarmee in lijn gebrachte Regioplan Netten Op Zee 1e (2024) en 2e Tranche (ligt nu voor) voor het Noordzeekanaalgebied.

Andere beleidsdocumenten van de gemeente die als input zijn gebruikt zijn:
Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal
Gemeentelijke Visie Haven 2040 (2020),
Ontwikkelstrategie 2035 (2024)
Ontwikkelperspectief NZKG (2023)
Uitvoeringsagenda NOVEX-NZKG 2025-2029

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid, onder a en b Gemeentewet Het college is bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren en beslissingen van de raad uit te voeren.

Artikel 171 Gemeentewet
1 De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in en buiten rechte.
2 De burgemeester kan de in het eerste lid bedoelde vertegenwoordiging opdragen aan een door haar aan te wijzen persoon.

Onderbouwing besluit

Ad 1) Instemmen met het Regioplan Netten Op Zee 2e Tranche
Voor de eerste tranche is op 26 juni 2024 in de Bestuurscommissie Ruimte de ondertekening van de Bestuursovereenkomst bevestigd. Het definitief concept Regioplan voor het NZKG was hier een bijlage bij. In het Regioplan is vastgelegd aan welke projecten het geld uitgegeven gaat worden (zie voor het overzicht van de verdeling bijlage 1 van dit memo).

Bij de start van het traject is in het Bestuursplatform NZKG afgesproken dat de financiële middelen vooral bestemd zijn voor de regio die het meeste last ondervindt van de aanlanding, te weten de IJmond-gemeenten. Vanuit de gemeente Amsterdam hebben wij ons altijd sterk gemaakt om een deel van de middelen aan te wenden voor de realisering van de Energiehaven bij Tata Steel. Deze Energiehaven, die gezamenlijk zal worden geëxploiteerd door het Havenbedrijf Amsterdam en Zeehaven IJmuiden, is cruciaal voor de assemblage en onderhoud van de windmolens. Ook heeft Amsterdam gepleit voor een bijdrage aan de landschappelijke inpassing van het nieuwe te bouwen transformator station in de Houtrakpolder, om ervoor te zorgen dat het transformatorstation zo snel mogelijke kan worden gebouwd.

In een eerder stadium is al overeenstemming bereikt over de verdeling van de eerste tranche van 50 miljoen. Nu ligt er een voorstel voor de verdeling van de tweede tranche van 49 miljoen, waarin drie belangrijke sleutelprojecten centraal staan: (1) Stedelijke vernieuwing IJmond (2) Energiehaven en (3) Houtrakpolder. Tot tevredenheid van Amsterdam wordt 10 miljoen gereserveerd voor de Energiehaven en 4 miljoen voor de landschappelijke inpassing van het transformator station in de Houtrakpolder. Dit is conform de projecten in de Uitvoeringsagenda NOVEX NZKG, welke in het voorjaar 2025 aan het college ter instemming is voorgelegd.

Ad 2) De Wethouder Ruimtelijke Ordening te mandateren om de administratieve overeenkomst voor het Regioplan namens het college te ondertekenen

Bestuurlijke tijdlijn
In de Bestuurscommissie Ruimte NZKG van 29 september 2023 is de aanpak voor dit project besproken, en tijdens de gecombineerde vergadering van de resp. de Bestuurscommissies Ruimte en Energietransitie van 10 november 2023 is de concept projectenlijst besproken voor Tranche 1. In de Bestuurscommissie Ruimte van 23 maart 2024 is het definitief concept Regioplan vastgesteld en vrijgegeven voor interne besluitvorming. In het Bestuursplatform NZKG van 24 april 2024 is besproken om de besluitvorming zo snel mogelijk in gang te zetten, ook al was de Bestuursovereenkomst (BOK) nog niet af. Deze besluitvorming heeft bij alle betrokken overheden plaatsgevonden op 18 mei 2024 en na het ontvangen van de ondertekende BOK van het ministerie van EZK (nu KGG) is de schriftelijke ondertekening in gang gezet. In de Bestuurscommissie Ruimte NZKG van 26 juni 2024 is de ondertekening van de BOK officieel bevestigd met een fotomoment.

De uiteindelijke ondertekening van de overeenkomst ten behoeve van het definitieve Regioplan, zowel voor de eerste als de tweede tranche gezamenlijk, dient uiterlijk 31 maart 2026 ondertekend te zijn. De projecten voor Tranche 1 zijn in 2024 in het definitief concept Regioplan vastgelegd. Het proces voor tranche 2 is nu in volle gang.

In mei 2024 is het Regioplan Netten Op Zee 1e Tranche vastgesteld in het Bestuursplatform NZKG, waar de Wethouder Haven namens Amsterdam aan deelneemt. De Wethouder Haven is toen door het college gemandateerd om de bijbehorende overeenkomst te tekenen. Voor de tweede tranche besloot het Bestuursplatform de ondertekening bij de Bestuurscommissie Ruimte NZKG te laten, door de bestuurders Ruimtelijke Ordening.

Duurzaamheid

Alle besluiten die op de NZKG tafels worden genomen betreffen in principe opgaven die noodzakelijk zijn voor een klimaatneutrale stad (energietransitie havengebied/industrie; over op elektra en fossielvrije brandstoffen) en regio (aanlanding wind op zee, energiehaven, oplossen netcongestie, gezondere leefomgeving IJmond).
Daarnaast wordt gewerkt aan hoe deze opgaven leefbaar en groen in te passen zijn. De landschappelijke inpassing van bijvoorbeeld de studie A9-zuid Houtrakpolder (inpassing 380 KV station) en de combinatie met piekwaterberging en verbetering van het landschap dragen bij aan een groenere biodiverse stad/regio en een klimaatbestendige stad.

Participatie

Het Regioplan Netten Op Zee draagt in belangrijke mate bij aan de uitvoering van projecten van de Uitvoeringsagenda NZKG 2025-2029. Deze agenda is een vervolg op het Ontwikkelperspectief NZKG dat op 19 december 2023 is vastgesteld in het Bestuursplatform NZKG.

In een eerder stadium heeft het Projectbureau op 12 september 2023 een Technische Sessie georganiseerd voor de Amsterdamse raadsleden waarin een uitvoerige toelichting is gegeven op het Ontwikkelperspectief.

Het college heeft het Ontwikkelperspectief NZKG op 24 januari 2024 vastgesteld.
De raadsleden van de NZKG-gemeenten zijn in het eerste kwartaal van 2025 over de Uitvoeringagenda geïnformeerd.

Financiële onderbouwing

Consequenties gedekt? Ja
Overige toelichting

In deze fase van de Uitvoeringsagenda zijn noodzakelijke investeringen nog niet opgenomen.

Deze worden later uitgewerkt in een Regionale Investeringsagenda.

Conclusie
De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-012004	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2026-015047	Bijlage 1 NZKG Regioplan Gebiedsinvesteringen tranche 1 en 2_25.0574 v11.pdf (pdf)
AD2026-015048	Bijlage 2 Bijlage 1 2_NZKG Regioplan Gebiedsinvesteringen_25.0574 v5.pdf (pdf)
AD2026-015049	Bijlage 3 admin overeenkomst NZKG (definitief).docx (msw12)
AD2026-015180	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten